

TARTU MART REINIKU KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Tartu Mart Reiniku Kooli (edaspidi Kooli) õppekava kehtestatakse „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ §17 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 01.09.2014. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 alusel.

Sisukord

Üldsätted.....	2
1. Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid	3
2. Õppe ja kasvatus korraldus ja ajakasutus.	17
3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	23
4. Loovtöö korraldamise põhimõtted.	25
5. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus.	27
6. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.	34
7. Karjääriteenuste korraldus.	37
8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	38
9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted- õpetaja töökava koostamise põhimõtted.....	39
10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	40

Üldsätted

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

1. Tartu Mart Reiniku Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Õppekava koostamisel on lähtutud riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
2. Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
3. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Ainevaldkondade õppeainete ainekavad klassiti on esitatud lisadena.
4. Põhikooli kooliastmed on:
 - I kooliaste – 1.–3. klass;
 - II kooliaste – 4.–6. klass;
 - III kooliaste – 7.–9. klass.
5. Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 1. Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid.
 - 1.1. Põhihariduse alusväärtused ja eripära
 - 1.2. Põhikooli sihiseade, õppe- ja kasvatusesmärgid
 - 1.3. Pädevuste kujunemine
 - 1.4. Läbivate teemade ja lõimingu põhimõtted ning rakendamine
 - 1.5. Õppe- ja kasvatuses rõhuasetused kooliastmeti
 2. Õppe ja kasvatuses korraldus ja ajakasutus.
 - 2.1. Üldpõhimõtted
 - 2.2. Tunniarvustiplaan, valikõppeained ja valimise põhimõtted
 3. Õppekeskkonna mitmekesisustamiseks kavandatud tegevused.
 4. Loovtöö korraldamise põhimõtted.
 5. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus.
 6. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.
 7. Karjääriteenuste korraldus.
 8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.
 9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted, õpetaja töökava koostamise põhimõtted.
 10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1. Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.1. Põhihariduse alusväärtused ja eripära

- 1.1.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 1.1.2. Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- 1.1.3. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- 1.1.4. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühishäärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aita- vad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
- 1.1.5. Tartu Mart Reiniku Kooli töötajate ja õpilaste tegevuses kajastuvad järgmised põhiväärtused:
 - 1) koostöö, sallivus, hoolivus
 - toetame igakülgselt arengut koostöös, võrdsete partneritena ja eelarvamustevabalt;
 - koostöö erinevate aineõpetajate, lastevanemate, vilistlaste ja koolidega;
 - õpilane osaleb aktiivselt tunnis;
 - kõigi osapoolte poolt teadlik lapse arengu jälgimine;
 - aktsepteerime erinevusi (oleme sallivad teiste suhtes);
 - oleme üksteise suhtes hoolivad.
 - 2) viisakus, ausus, lugupidamine ja vastutustundlikkus
 - käitume enda ja teiste suhtes lugupidavalt;
 - oleme oma tegevustes tasakaalukad ja inimlikud;
 - välistame ebaausad töövõtted;
 - oleme positiivseks eeskujuks;
 - tundes kodanike õigusi ja vastutust loome ühiselt keskkonna, kus õppimine on elustiil.

- 3) rahvuskultuur ja isamaalisus
 - väärtustame eesti keelt, eesti kultuuri, peame lugu riigi sümboolikast ja teame riigikaitse põhialuseid;
 - kanname edasi eesti kultuuritraditsioone ja hoiame au sees rahvalendri tähtpäevi;
 - mõistame erinevaid kultuuritraditsioone.
- 4) edasipüüdlikkus, õpioskus, teadmised, töökus
 - ergutame edasipüüdlikkust läbi õpioskuste;
 - tunnustame teadmiste rakendamist ja erinevates ainetes omandatud teadmiste seostamist iseõppimise läbi;
 - juhendame tegevuste eesmärgistamist, kavandamist ja hindamist ning õpetame tunnustama õppimise väärtust;
 - olema iseenda teadmiste suhtes nõudlikud, loome õpiharjumised kogu eluks.
- 5) väärtustame töökultuuri, kujundame tööharjumused ja -vilumused.
 - loovus, ettevõtlikkus
 - mõtleme paindlikult, tegutseme aktiivselt ja väärtustame loomingut;
 - õpetaja suunab õppeprotsessi võimaldades õpilasel täita püstitatud eesmäärke erineval viisil;
 - õpilane tegutseb vastavalt oma arusaamale, kartmata eksida, julgeb arutleda, otsida abi erinevatest allikatest.
- 6) terviseteadlikkus ja turvalisus
 - peame lugu tervislikust eluviisist ja oskame ära tunda ohte (müra, vaimne tervis) oma ja kaaslaste tervisele;
 - mõtleme säästvalt ja keskkonnasõbralikult ning väärtustame puhast ümbritsevat keskkonda;
 - teeme kõik selleks, et vältida koolis vägivalda ja kiusamist;
 - oleme üksteise vastu sõbralikud, loome turvalise koolipäeva.

1.1.6. Tartu Mart Reiniku Kooli eripäraks on:

- 1) süvendatud muusikaõpe põhikoolis;
- 2) süvendatud reaali- ja loodusainete õpe II ja III kooliastmes;
- 3) sportlik eluviis;
- 4) kooli traditsioonide (muusika-, liikumispidu) pikaajalisus ja konservatiivsus;
- 5) õpilasesõbralik keskkond;
- 6) hea sisekliima.

1.1.7. Mart Reiniku kool on kvaliteetset põhiharidust pakkuv kool, mis väärtustab oma õpilasi ja õpetajaid ning toetab õpilaste kasvamist täisväärtuslikeks kodanikeks.

Meie kooli inimesed näevad maailma lahtiste silmadega. Hoolivad endast ja teistest.

Julgevad sekkuda, kui vaja. Saavad elus hakkama.

Kooli motoks on: Tartu Mart Reiniku Kool – õppiv, arenev, algatusvõimeline, loov ja avatud.

1.2. Põhikooli sihiseade, õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 1.2.1. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvami-
sele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtusli-
kult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 1.2.2. Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetus-
lik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujune-
mine.
- 1.2.3. Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja aren-
dav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja
kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat ene-
seväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 1.2.4. Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude
aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.
Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna,
rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja ini-
meste mitmekesisusse.
- 1.2.5. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning
tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukest-
vaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rolli-
dest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- 1.2.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendami-
ne toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli, kodu ja kooli koostöö ning
õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- 1.2.7. Kool seisab Eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast
pööratakse kooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- 1.2.8. Tartu Mart Reiniku Kooli õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on isiksuse ku-
jundamine, kes omandab õpiharjumuse ja inimlikkuse kogu eluks. Kool on koht,
kus õpitakse õppima ja tööd tegema.
- 1.2.9. Meie kooli õppe ja kasvatuse põhimõtted on:
 - 1) võimaldada kvaliteetne ja jätkusuutlik haridus lähtuvalt õpilase võimetest,
huvidest ja kalduvustest;
 - 2) aidata selgusele jõuda õpilase huvides, kalduvustes ja võimetes;
 - 3) arendada ja toetada õpihuvi ning õpioskusi;
 - 4) toetada loominguiliste võimete arengut;
 - 5) kujundada valmisolek elukestvaks õppeks;
 - 6) luua tingimused võimetekohaseks arenguks;

- 7) tagada eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond.
- 1.2.10. Tartu Mart Reiniku Kooli sotsiaalse ja vaimse õpikeskkonna kujunemisel on aluseks head suhted, mis põhinevad vastastikusel lugupidamisel, üksteise seisukohtadega arvestamisel, kokkulepete austamisel õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel.
- 1.2.11. Ühtsed õppe- ja kasvatustöö eesmärgid õppeaastaks lepatakse kokku ja määratakse ära iga õppeaasta algul õppenõukogu otsusega, mille põhjal klassijuhatajad, aineõpetajad ja kooli tugispetsialistid ning juhtkond määratlevad oma tegevuse rõhuasetused.

1.3. Pädevuste kujunemine

- 1.3.1. Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- 1.3.2. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.
- 1.3.3. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- 1.3.4. Üldpädevused ja nende kujundamisviisid (märksõnad) tunni- ja koolivälise tegevuse kaudu:
- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast.	Pidulikud üritused ja aktused riiklike ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamiseks, kodukorra reeglite järgimine, koorides ja orkestris osalemine.
Tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega.	Tagasi kooli projekt, lastevanemate päevad, tantsu- ja laulupidu, muuseumide külastamine.
Tajuda ja väärtustada oma seotust loodusega.	Matkad, õppekäigud, teadusteatri festival.
Tajuda ja väärtustada oma	Igal õppeaastal toimub kooli muusikapidu ja

seotust oma ja teiste maa- de ja rahvaste kultuuripä- randiga ning nüüdiskultuu- ri sündmustega.	liikumispidu, tegutsevad muusikakoorid. Sõp- ruskoolid, kunstinäitused, filmiklubi, näiterin- gid, Eesti Kontserdi koolikontserdid, loovtööde koostamine.
Väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.	Kunstinäitus, etluskonkurss, väitluskonkurss, Ilusa Käekirja konkurss, kooli käsitöönäitus, Osavate Käte ring, Moeke, MRK Minut
Hinnata üldnimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.	Oskus väljaspool kooli ja kodu käituda - kino, teater, tänav jms.
Teadvustada oma väärtus- hinnanguid.	Kooliolümpiaadid, lastevanemate tööga tutvumine, lemmikloomapäev.

- 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna.	Õpilasesindus, kooli heategevusprojektid (MRK Hea Tegu), õppekäigud (nt Häirekeskus), õpilaste osaluskohvik, huviringides osalemine, õppeedukuse kaunistamine tähtpäevadeks; erinevad esinemised sõltumata ajast ja kohast (staadion, kirik, aula, Vanemuine, teine kool).
Toetada ühiskonna demokraatlikku arengut.	Varivalimised, erinevad projektid, õpilasesindus, Tallinnas riigiinstitutsioonide külastused, nõukotta ja hoolekogusse õpilaste kaasamine, klassiürituste korraldamine õpilaste endi poolt, klassidevahelised võistlused, võimlemiskavade tegemine.
Teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid.	Liiklusring, õppekäigud, ennetusprojektid (nt Suitsuprii klass), interneti turvalisus, evakuaatsiooniõppus.
Teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.	Õpilasesindus, sõpruskoolid ja õpilasvahetus, erinevad projektid (nt Laste turvakoduga), noortekeskuse projektides osalemine (nt Lille Maja), arenguveestlused, lastevanemate nädal, Tuluke, tugisüsteemi kasutamine.
Aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.	Sõpruskoolid, filmiring, interneti turvalisus

- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.	Nuputa-võistlus, Känguru, Kajakas, luuletuste koostamine/esitamine, muinasjutukonkurss, Ilusa Käekirja konkurss, Sõnasõda, Scrabble, spordivõistlused, ainealased olümpiaadid, konkursid nii koolis kui väljaspool seda; projektipõhised tegevused, spordipäevad ja -võistlused
Käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise.	Temaatilised loengud, ohutusõppused, tervispäev, liiklusring; koostöö Maantee- ja Päästametiga; erinevad programmid koostöös Loodusmajaga, RMK-ga, AHHA-ga jne, projektipõhised tegevused (Kiusamisvaba kool, Suitsuprii klass, Tasuta piim ja juurviljad kooli).
Lahendada suhtlemisprobleeme.	Tugiteenused, laiendatud vestlusring/ümarlaud, arenguestlused, klassijuhatajana klassilist, M-klassijuhataja, eKooli vestlused, pikapäevarühma töö, T.O.R.E liikumine, koostöö-programmid Lille Majaga, Rajaleidja

- 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet.	Loovtööde koostamine, temaatilised esitlused (plakatid), viktoriinid, konkursid, ülekoolilised plakatid (MRK Minut, „Ilusad laused“), lahtiste uste päevad, ainekuud/-nädalad, kodutööd – nii individuaalsed kui ka rühmatööd, referaadid, e-raamatud, filmid, muuseumitunnid; tervispäeva korraldamine, osalemine erinevatel tervise-spordiüritustel, spordi ja muude huviringides käimise propageerimine, spetsialistide kutsumine lastega kohtuma, nõustamised tugipersonali poolt.
Planeerida õppimist ja seda plaani järgida.	Loovtööde koostamine, muusika- ja liikumispidu, MOEKE, pranglimine, teaduskool, robotika
Kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme	Viktoriinid, konkursid, olümpiaadid, Känguru, Nuputa, Kajakas, muusika- ja liikumispidu,

lahendades; seostada omandatud teadmisi va-remõpituga.	orienteerumismängud (koolis, linnas), tervise-päev.
Analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõr-kusi ning selle põhjal eda-sise õppimise vajadusi.	Karjäärinõustamine (testide tegemine, motivat-sioonikirja kirjutamine – Rajaleidja), Tagasi kooli üritused, arenguestlused, huviringid koo-lis.

- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljen-dada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suht-luspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väl-jendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes.	Lille Maja projekt – meeskonnatöö, improteater, suhtlemismängud, eTwinningu projektid, õpetajate päev, aktuskogunemised, Sõnasõda ja <i>Scrabble</i> , fotoromaan; näitering; fotokonkurss, näiteringid, suhtlemine sõpruskoolide ja -klas-sidega, emakeelepäeva üritused.
Ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjenda-da.	Koolikogunemised, õpilasesinduse üritused, B-võõrkeele nädal, väitlus (emakeel, võõrkeel, aja-lugu).
Lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbeteks-te ning ilukirjandust.	Õppekäigud ja ekskursioonid, E-õppe päev, kohustusliku kirjanduse lugemine; infostend ja ainealased stendid.
Kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viita-mist, kohaseid keelevahen-deid ja sobivat stiili.	Retsensioonid ja arvustused, loovtööd, projekti-de kirjutamine ja nendes osalemine, kirjandi-võistlused.
Väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhine-vat suhtlemisviisi.	Sõnasõda, õppekäigud ja ekskursioonid, <i>Scrabble</i> -mäng (koolisisene, koolidevaheline), õppekäigud ja ekskursioonid.

- 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja iga-päeval; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus kasutada mate-	Matemaatikaring, Känguru, matemaatikaüle-

maatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus.	sannete lahendamisevõistlus, Pähklid, nuputamisevõistlused, robotikaring, malering.
Suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid.	Orienteerumine, õuesõpe, koostöö Ahhaa keskusega, koostöö loodusmajade ja -keskustega, observatooriumi külastus, projektid (kodused pikaajalised ülesanded – uurimustööd), loovtööd, teadusteater.
Mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid.	Robotikaring, koostöö erinevate looduskeskustega (loodushariduse projektid), Ahhaa uurimuslik õpe, TÜ loodusmuuseumi ja botaanikaia projektid, osavõtt matemaatika, bioloogia, füüsika, keemia, geograafia jm (tehnoloogia ja käsitöö) piirkonna- ja riiklikest olümpiaadidest, avastusõpe algklassides.
Kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.	Raadiosaated, arvutiring, nutiseadmete kasutamine, fotokonkursid, MRK minut, interaktiivsed õppimist toetavad mängud, SMART-tahvli ja videoprojektori kasutamine.

- 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

	Tunni- ja kooliväline tegevus
Suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.	Võimlemiskavade konkurss, Moeke, koolilaa-dad, kooli aastapäeva nädala korraldamine õpilaste poolt, kooliteatrite festival, loovtööd, õpilas-esindus
Näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele.	Õpilasprojektide kirjutamine ja elluviimine, omaloominguline näidend, toetamaks turvako-du; poiste käitumisring, „MRK Hea Tegu“, ÕE, erinevad projektid.
Seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia.	Kõigile ettevõtlustegevustele eelneb planeeri-mine ja eesmärkide seadmine.
Korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta.	Kooli üritused ja ettevõtmised (näiteks liikumispidu ja muusikapidu).
Näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest.	ÕE, loovtöö, liikumispöe kavad, klassiüritused (nt klassiõhtud, ekskursioonid).
Reageerida loovalt, uuen-	Koolipoolne toetav suhtumine ja innustamine;

dusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske.	las-tevanemate kaasamine ja koostöö.

- 8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

	Tunniväline tegevus
Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes.	Facebook, Miksike, 10-mounky keskkond, teaduskool, osalemine erinevatel võistlustel ja konkurssidel, mis nõuavad arvuti kasutamist (Matetalgud, Mõtteragin, pranglimine jne.), arvutiring, ainepõhised äpid, erinevad suhtluskeskonnad, vanematega suhtlemine listi kaudu, küsitluste ja ankeetide täitmine.
Leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust.	E-kataloog ESTER, loovtööd, referaadid, esitlused.
Osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel.	e-raamat, kooli tutvustava video konkurss, erinevates projektides ja konkurssidel osalemine (multikate loomine), loovtööd, referaadid, e-õppe päev.
Kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades.	Digikoosolekud, erinevates digikeskkondades suhtlemine.
Olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.	Selgitustöö, koostöö lastevanemate ja veebikonstaablga.
Järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.	Mängud, blogid, õppefilmid.

- 1.3.5. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava vald-

konnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

- 1.3.6. Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

I kooliastmes taotletavad pädevused

1.3.6.1 Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

II kooliastmes taotletavad pädevused

1.3.6.2 Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tase- mel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

III kooliastmes taotletavad pädevused

1.3.6.3 Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimuste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamus-tevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

1.3.7. Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi ei hinnata numbriliselt, õpilasele antakse nende saavutatuse kohta sõnalist tagasisidet.

1.3.8. Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;

- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsed;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

1.4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise ning lõimingu põhimõtted

1.4.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

1.4.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihedalt on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseisesevalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälise õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

1.4.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatu-

se tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

1.5. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

1.5.1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

1.5.2. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

- 1.5.3. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

Õppe ja kasvatus rõhuasetused II kooliastmes

- 1.5.4. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- 1.5.5. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

Õppe ja kasvatus rõhuasetused III kooliastmes

- 1.5.6. Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
 - 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
 - 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
 - 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
 - 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
 - 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute.

2. Õppe ja kasvatus korraldus ja ajakasutus.

2.1. Üldpõhimõtted

- 2.1.1. Põhikoolis on õpe korraldatud õppeaastati. Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb kolmeks trimestriks ja koolivaheaegadeks. Nädalas on viis õppepäeva.
- 2.1.2. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund.

- 2.1.3. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik.
- 2.1.4. Ainealaste teadmiste-oskuste kinnistamiseks, läbivate teemade käsitlemiseks ja üldpädevuste kujundamiseks kasutatakse lisaks järgmisi õppevorme:
- 1) individuaalõpe
 - 2) konsultatsioonid
 - 3) õppekursioonid ja õppekäigud
 - 4) aktused
 - 5) spordipäevad
 - 6) osalemine aineolümpiaadidel ja valmistumine kõrgemasemelisteks olümpiaadideks
 - 7) loengud
 - 8) projektiõpe
 - 9) e-õpe
- Nimetatud õppevormid toimuvad õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui õpetaja.
- 2.1.5. Projektiõppe raames toimub õpe koolis ühest üldteemast lähtuvalt, mida käsitletakse erinevate õppeainete kaudu, lõimides neid omavahel. Projektinädalate eesmärgiks on toetada õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist.
- 2.1.6. Kool rakendab üldjuhul tavapärasest õpet: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. Vajadusel on jagatud kogu õppeaasta tundide maht lühema perioodi peale.
- 2.1.7. Õpet võib korraldada väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
- 2.1.8. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.
- 2.1.9. Paaristundidena poolaastate kaupa toimuvad kunsti- ja tehnoloogiaõpetus 9. klassis, bioloogia ja geograafia 7.a klassis (muusikaklass). Kõiki teisi õppeaineid õpitakse üldjuhul kogu õppeaasta vältel.
- 2.1.10. Lisaks õppetundidele on kooli päevakavas õpiabitunnid, ringitunnid, 1. klasside pikapäevarühma tegevus, kus pannakse alus esmastele õpioskustele ja -harjumustele.
- 2.1.11. Õpilase nädalakoormus õppetundides on määratud tunnijaotusplaanis.
- 2.1.12. Õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva, lõpuklassis 185 õppepäeva. Lõpueksamite toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksamite toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

- 2.1.13. Kool võib suvevaheajal korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, arvestades, et põhiharidust omandavale õpilasele on tagatud vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.
- 2.1.14. Koolil on päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakavas määratakse õpilaste õppetöö korraldus õppepäevadel.
- 2.1.15. Kool töötab kahes õppehoones. 1.-4. klassid õpivad Riia tn 25 õppehoones ja 5.-9. klassid Vanemuise 48 õppehoones.
- 2.1.16. Teatud õppetundideks jagunevad klassi õpilased rühmadesse:
- muusikatundideks muusikaklassis – 1. klassis ja juhul, kui õpilasi on klassis üle 25;
 - poisid ja tüdrukud kehalise kasvatuse tundideks alates 4. klassist;
 - tehnoloogiaõpetuse ja käsitöö ja kodunduse tundideks alates 4. klassist.
- 2.1.17. Õpperühmad võivad teatud õppeperioodiks vastavalt vajadusele ümber jaotuda õppijate arvust (kehaline kasvatus), huvist (praktiline loodusõpetus), tasemest või muust lähtuvalt. Õpperühmad võivad koosneda erinevate klasside õpilastest (A- ja B-võõrkeele rühmad).
- 2.1.18. I kooliastme õpetaja on klassiõpetaja, kes viib läbi suurema osa klassi ainetundidest. II kooliastmes (alates 5. klassist) toimub üleminek klassiõpetuselt aineõpetusele.

2.2. Tunnijaotusplaan, valikõppeained ja valimise põhimõtted

- 2.2.1. Õppetundide jaotus klassiti määratakse Tartu Mart Reiniku Kooli tunnijaotusplaanis:

Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

- 1) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt. B-võõrkeelena õpitakse vene, saksa või soome keelt (2015/2016, 2016/2017) õpilase ja ta seadusliku esindaja vabal valikul.
- 2) Lisaks on sätestatud I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes kuue nädalatunni kasutamine.

I kooliaste

Õppeaine	Kohust tunnid	1.mu koh	1.mu lisa	1.ü koh	1.ü lisa	2.mu koh	2.mu lisa	2.ü koh	2.ü lisa	3.mu koh	3.mu lisa	3.ü koh	3.ü lisa
eesti keel	19	6	-	6	1	7	-	7	-	6	-	6	1
inglise keel	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-
matemaatika	10	3	1	3	1	3	1	3	2	4	1	4	1
loodusõpetus	3	1	-	1	-	1	1	1	1	1	-	1	-
inimeseõpetus	2	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-
muusika	6	2	2	2	-	2	1	2	-	2	1	2	-
kunst	4,5	2	-	2	-	1	-	1	-	2/1	-	2/1	-
tööõpetus	4,5	1	-	1	1	2	-	2	-	1/2	-	1/2	-
kehaline kasvatus	8	2	-	2	-	3	-	3	-	3	-	3	-
		17	3	17	3	20	3	20	3	23	2	23	2
Vaba: 8			20		20		23		23		25		25

mu - muusikaklass; ü - üldklass

II kooliaste (4.-6.klass)

Õppeaine	RÕK	4.mu koh	4.mu lisa	4.ü koh	4.ü lisa	5.kl	Üldkl lisa	Muusika lisa	Reaalkl lisa	6.kl	Üldkl lisa	Muusika lisa	Reaalkl lisa
eesti keel	11	5		5	1	3	1	-	1	3			
kirjandus	4	-	-	-	-	2	-			2	-		
inglise keel	9	3	1	3	1	3				3	-		
vene/saksa keel	3	-	-	-	-	-	-		-	3			
matemaatika	13	4	1	4	1	4	1	1	1	5		-	1
loodusõpetus	7	2	-	2	-	2	-			3	-		
ajalugu	3	-	-	-	-	2	-			1	1	1	1
inimeseõpetus	2	-	-	-	-	1	-			1	-		
ühiskonnaõpetus	1		-		-	-	-			1	-		
muusika	4	2	1	2	-	1		2		1	-	2	
kunst	3	1	-	1	-	1	-			1	-		
käsitöö ja kodundus tehnoloogiaõpetus	5	2	-	2	-	2	-			1	1	-	1
kehaline kasvatus	8	3	-	3	-	3	-			2	-		
informaatika							1	1	1				
matem erikursus							1		1				
		22	3			24	4	4	4	27	2	3	3
Nädalakoormus			25				28	28	28		30	30	30
Vaba:10													

mu – muusikaklass; ü - üldklass

III kooliaste (7.-9.klass)

Õppeaine	RÕK	7.						8.						9.					
		üldkl		muusika		reaalkl		üld		muusika		reaalkl		üldkl		muusikakl		reaalkl	
			lisa		lisa		lisa		lisa		lisa		lisa		lisa		lisa		lisa
Eesti keel ja kirjandus	12	4		4		4		4	1	4		4		4	0,5	4	0,5	4	0,5
A - võõrkeel	9	3		3		3		3		3		3		3		3		3	
B - võõrkeel	9	3		3		3		3		3		3		3		3		3	
Matemaatika	13	5		5		5		4		4		4		4	0,5	4	0,5	4	0,5
Loodusõpetus	2	2		2		2													
Geograafia	5	1	1	1		1	0,5	2		2		2		2		2		2	
Bioloogia	5	1	1	1		1	0,5	2		2		2		2		2		2	
Keemia	4							2		2		2		2		2		2	
Füüsika	4							2		2		2		2		2		2	
Ajalugu	6	2		2		2		2		2		2		2		2		2	
Inimeseõpetus	2	1		1		1		1		1		1							
Ühiskonnaõpetus	2													2		2		2	
Muusikaõpetus	3	1		1	2	1		1		1	1	1		1		1		1	
Kunstiõpetus	3	1		1		1		1		1		1		1		1		1	
Kehaline kasvatus	6	2		2		2		2		2		2		2		2		2	
Tööõpetus	5	2		2		2		2		2		2		1		1		1	
Matem erikursus							0,5												
Praktil. loodusõp							0,5						1						
Kokku :	90	28	2	28	2	28	2	31	1	31	1	31	1	31	1	31	1	31	1
Lubatud tunde		30		30		30				32		32							

- 2.2.2. Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 3. klassist ja B-võõrkeelena vene või saksa keelt alates 6. klassist.
- 2.2.3. Informaatikaõppe tunnid toimuvad 5. klassis. Kõigis teistes klassides toimub arvutialase oskuse arendamine erinevate õppeaine tundide lõimimisel.
- 2.2.4. Kool võimaldab vastavate eeldustega õpilastele:
- süvendatud muusikaõpet alates 1. klassist;
 - süvendatud reaali- ja loodusainete õpet alates 5. klassist.
- 2.2.5. Kool toetab põhiainetes (eesti keel, matemaatika, võõrkeel) õpetamist lisatundidega.

3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekava rakendamist toetavad tegevused

- 3.1. Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad õpperingid, kuhu suunatakse õpilasi, arvestades nende eripära ja tugevaid külgi.
- 1) Koolis õpetatakse koorilaulu ja pillimängu. Tegutsevad mudilas-, laste-, poistekoorid, neidude koor, noorte meeste koor, puhkpilliorkester ja väiksemad muusikalised grupid (väljundiks iga-aastased muusikapeod).
 - 2) Õpilaste füüsilise arengu tagamiseks tegeldakse järjepidevalt võimlemisega ja tantsimisega (väljundiks iga-aastased liikumispeod), pallimängudega, suunatakse õpilasi spordiringidesse.
 - 3) Tehnoloogiaalase mõtlemise arengut toetavad erinevad tegevused (näiteks robotikaõpe, arvutiõpe).
 - 4) Andekamate õpilaste võimete arendamiseks tegutsevad erinevad ringid (näiteks matemaatika-, ajaloo-, loodusainete ring, avalik esinemine), suunamine TÜ teaduskooli.
- 3.2. Toimub koostöö erinevate partneritega nii koolisiselt kui väljaspool kooli: Tartu Ülikool (teaduskool, innovatsioonikoolina õpetajakoolituse arengu toetamine, praktikantide juhendamine jm), teater Vanemuine, Tartu teaduasutused, Riigimetsa Majandamise Keskus, teised koolid. Pikaajaliseks koostööpartneriks on Normaalkoulu Tampere ja Herderschule Lüneburgis.
- 3.3. Õppetegevusse on kaasatud vilistlased (aastaringised kohtumised õpilastega, olümpiamängude läbiviimise abistamine kolmeaastase tsükli järel) ja lapsevanemad (lastevanemate päevadel õppetundide või mõne ürituse läbiviimine, loovtööde juhendamine).

Projekt-, muuseumi- ja õuesõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud

- 3.4. Õppetöö mitmekesistamiseks kasutatakse projekt-, muuseumi- ja õuesõppe võimalusi ning viiakse läbi erinevaid õppekäike ja ekskursioone.

- 3.5. Projekt-, muuseumi- või õuesõppeks ning õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse üldjuhul vastava aine tundidega seonduvalt kooskõlastatult juhtkonnaga. Ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse ka õppeaasta viimast nädalat.
- 1) Projekti all mõistetakse ühekordse iseloomuga ajaliselt piiratud tööd, millel on kindel eesmärk ja ressursid.
 - 2) Projekt algab töömeeskonna loomise ja tegevuskava koostamisega ning lõpeb tulemuste analüüsi ning järelduste tegemisega.
 - 3) Võimalikud on ka individuaalprojektid.
 - 4) Pedagoogiliste projektide eesmärgiks on arendada õpilaste ja õpetajate nii erialaseid kui üldkultuurilisi teadmisi, enesealgatust, meeskonnatööd, tegevuse planeerimist ja analüüsi ning juhtimisoskust.
 - 5) Majanduslike projektide eesmärgiks on parandada kooli õpikeskkonda.
 - 6) Projekte kavandatakse koostöös kooli juhtkonnaga.
 - 7) Projektijuhtimisega võivad olla seotud õpetajad, juhtkonna liikmed ja õpilased.
 - 8) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide üldsuunad kavandatakse õppeaasta algul.
 - 9) Projekte kavandatakse ka õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja linna projektikonkursid, toetusfondide tähtajad).
 - 10) Projektitoetuse saaja suhtleb rahastajaga ning esitab nõutava aruandluse.
 - 11) Lõppenud projekti tulemustest teavitatakse kogu pedagoogilist kollektiivi.

4. Loovtöö korraldamise põhimõtted.

Alus: Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamine põhikooli lõpetamise tingimuseks. (Põhikooli õppekava 2011)

Mõiste ja eesmärgid

- 4.1. Loovtööks loetakse individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimistöid; projekti, kunstitööd või muud taolist tööd, mille kohta koostab õpilane ka raporti. Loovtöö viiakse läbi üldjuhul 8. klassis.
- 4.2. Loovtöö eesmärgiks on
 - 1) pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
 - 2) toetada õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ning loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
 - 3) arendada õpilase eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemist;
 - 4) arendada õpilases eneseväljendus- ja esinemisoskust;
 - 5) toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskuse arengut.

Teema ja juhendaja

- 4.3. Õpilased valivad loovtöö teema enne sügisvaheaja algust. Nii teema kui juhendaja kinnitatakse direktori käskkirjaga 30. oktoobriks.
- 4.4. Üldjuhul on juhendajaks aine- või valikaine õpetaja. Kui teema eeldab ainetevahelist lõimingut, võib õpilasel olla ka mitu juhendajat.
- 4.5. Juhendamise põhimõteteks võiks olla:
 - 1) õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneeda, selleks lepikse kokku, millal ja mitu korda üldjuhul toimub juhendamine. Näiteks võiks juhendamine toimuda üle nädala, kaks korda kuus;
 - 2) loovtööde koostamine ja juhendamine on soovitatav korraldada trimestrite kaupa;
 - 3) loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.
 - 4) juhendaja roll on suunav:
 - aitab õpilast teema valikul/täpsustamisel ja tegevusplaani koostamisel;
 - soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse.

Juhendaja ja õpilane koostavad üheskoos kirjalikult fikseeritud ajagraafiku (2 eksemplaris – üks õpilasele, teine juhendajale).

Loovtöö läbiviimine ja vormistamine

- 4.6. Loovtöö viiakse üldjuhul läbi enne kevadvaheaja algust ning esitatakse juhendajale hiljemalt 1. aprilliks.
- 4.7. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui kollektiivselt (üldjuhul kuni 3 õpilast rühmas).
- 4.8. Loovtöö koosneb järgmistest osadest:
 - 1) tiitelleht,
 - 2) sisukord,
 - 3) sissejuhatus,
 - 4) töö põhiosa: uurimistöös peatükid ja alapeatükid; raporti korral töö käigu kirjeldus (kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul iga õpilase panuse kirjeldus),
 - 5) kokkuvõte (põhijäreldused, sh enesehinnang),
 - 6) kasutatud kirjanduse loetelu,
 - 7) lisad (vajadusel).
- 4.9. Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on saavutanud märkimisväärse koha piirkondlikul (I–III koht), üleriigilisel (koht kahekümne hulgas) või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, konkursil, võistlusel ning koostanud selle kohta vastava raporti.
- 4.10. Uurimistöo/raport vormistatakse vastavalt kehtestatud nõuetele (vt „Loovtööde vormistamine“)

Kaitsmine

- 4.11. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega üldjuhul 8. klassi viimase trimestri jooksul.
- 4.12. Loovtöö kaitsmiseks valmistab õpilane kaitsmisettekande, mis koosneb järgmistest osadest:
 - 1) sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
 - 2) töö käigu kirjeldus (kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul iga õpilase panuse kirjeldus);
 - 3) kokkuvõte (põhijäreldused, s.h enesehinnang).
- 4.13. Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 10 minutit, järgneb arutelu.
- 4.14. Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- 4.15. Hindamiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline ning koosneb üldjuhul loovtöö valdkonnaga seotud õpetajatest.

Hindamine

- 4.16. Loovtööd hindab hindamiskomisjon.
- 4.17. Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

- 1) loovtöö vastavus teemale, eesmärkide saavutamine, originaalsus, vormistamine;
 - 2) tööprotsess (hindab juhendaja);
 - 3) kaitsmisettekanne (esitluse ülesehitus, esinemine, küsimustele vastamine)
- 4.18. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse hindegaga „2” või „1”, korraldatakse korduskaitsmine; kui õpilane ei esita tööd õigeaegselt, jääb ta pärast õppeperioodi lõppu töö koostamiseks täiendavale tööle, mis lõpeb loovtöö kaitsmisega.
- 4.19. Loovtöö teema ja hinne kantakse klassitunnistusele ning põhikooli lõputunnistusele.

5. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus.

5.1. Üldsätted

Hindamise alus ja olemus

- 5.1.1. Õpilase teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, kooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest.
- 5.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja edasiviiva tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Hindamise eesmärk

- 5.1.3. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on
- 1) anda tagasisidet õpilase senistest tulemustest ja vajakajäämistest;
 - 2) innustada ja suunata õpilast edasisel õppimisel ning kavandada edasise õppimise eesmärgid;
 - 3) suunata õpilast edasise haridustee valikule;
 - 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 5) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 5.1.4. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on
- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Hindamisest teavitamine

- 5.1.5. Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale, õpilasele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel.

- 5.1.6. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad ja aineõpetajad iga trimestri alguses.
- 5.1.7. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja.
- 5.1.8. Õpilasel on õigus saada õpetajatelt teavet oma hinnete kohta.
- 5.1.9. Lapsevanemal, eeskostjal või hooldajal on õigus saada teavet õpilase teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtete ja korra kohta ning saada teada oma lapse hindeid või tema teadmiste ja oskustele antud hinnanguid.
- 5.1.10. Kokkuvõttev hindamine saadud hinnete põhjal toimub iga trimestri lõpul.
- 5.1.11. Õpilastele antakse klassitunnistus järgmise trimestri 1. nädala jooksul (v.a III trimestri hinded).
- 5.1.12. Aastahinne pannakse trimestri hinnete põhjal õppeaasta lõpus.

5.2. Teadmiste ja oskuste hindamine

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamine

- 5.2.1. 1. ja 2. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hinnete asemel sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi.
- 5.2.2. Teadmiste ja oskuste hinded viiepallisüsteemis:
 - 1) Hinde «5» («väga hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 2) Hinde «4» («hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 3) Hinde «3» («rahuldav») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 4) Hinde «2» («puudulik») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

- 5) Hinde «1» («nõrk») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus ei vasta õppekava nõuetele. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 6) Hinnetele võib lisada hinnanguna juurde „+“ või „-“ v.a trimestrihinded ja aastahinne.

Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- 5.2.3. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- 5.2.4. Trimestri algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende kontrollimise aja ja vormi.
- 5.2.5. Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate oluliste kirjalike tööde (kontrolltööd) või oluliste (põhjalikku ettevalmistumist nõudvate) suuliste vastuste aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega (märgitakse e-kooli kontrolltööde plaani). Üldjuhul üks suur hindeline töö päevas.
- 5.2.6. Õpetaja annab igale olulisele tööle lisaks hindele kirjaliku tagasiside, millised on edasiminekuks ja millised oskused/teadmised vajavad täiendamist, parandamist.
- 5.2.7. Kirjaliku hinnangu saanud töödele on õpilastel kohustus teha vigade parandus, analüüsima ja hindama oma teadmisi ja oskusi. Kirjalikud tööd koos vigade parandusega on õpilane kohustatud säilitama kogu õppeaasta jooksul.
- 5.2.8. Õpitulemusi kontrollivate oluliste kirjalike (üldjuhul kontrolltööde, kirjandite vms) tööde või suuliste vastuste (esituste) sooritamine on kõigile õpilastele kohustuslik, kui õpetaja ei otsusta teisiti (õpetaja teavitab õpilasi sellest trimestri algul).
- 5.2.9. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd või selle tulemust hinnata hindega «nõrk».
- 5.2.10. Kui õpilasel jääb kirjalik töö või suuline vastamine tegemata ja õpetaja peab selle järele tegemist vajalikuks, tähistatakse see e-päevikus „?“-ga, mis hiljemalt 10 õppepäeva pärast muudetakse hindeks.
- 5.2.11. Kehalise kasvatuse hinne kajastab õpilase teoreetilisi teadmisi, praktilisi oskusi ja vilumusi ning füüsilist arengut. Erandkorras võib 2.-9. kl õpilast hinnata arvestuslikult («A» või «MA»), õppeaasta lõpu kokkuvõttev hinne peab olema numbriline. Tunnis mitteosalemist tervislikel põhjustel tähistatakse e-koolis „W”-ga.
- 5.2.12. Järelevastamine või järeltööde sooritamine

- 1) Õpilane saab oluliste kirjalike tööde ja suuliste vastuste (esitluste) hindele «puudulik» või «nõrk» sooritatud või tegemata tööd (e-päevikus tähistatud „?“) uuesti teha üldjuhul üks kord õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud ajal 10 õppepäeva jooksul pärast hinde teatavaks saamist (pärast õpilase kooli tulemist).
 - 2) Koolist pikaajalisema põhjendatud puudumise korral toimub järelevastamine erigraafiku alusel, mille koostamisel osalevad õpilane, klassijuhataja ja vastav(ad) aineõpetaja(d), vajadusel ka lapsevanem.
- 5.2.13. III kooliastmes (üldiselt 8. klassis) korraldatakse õpilastele loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui kollektiivselt. Loovtöö teema ja hinne märgitakse klassitunnistusele.

Hindamine individuaalse õppekava alusel

- 5.2.14. Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava järgi, hinnatakse vastavalt õpilase või metele individuaalses õppekavas väljatöötatud hindamiskorra järgi.
- 5.2.15. Õpilase (taseme)tööle tehakse märges «Hinnatud individuaalse õppekava alusel».
- 5.2.16. Välismaal õppinud õpilasele koostatakse vajadusel individuaalne programm ja hindamisalused, ühitamaks kooli õppekavas ettenähtud teadmisi ja praktilisi oskusi mujal õpituga.

Kokkuvõttev hinne ja hindamise üldjuhud

- 5.2.17. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri ja aastahinne.
- Ühe nädalatunniga ainete puhul, kui tunnid toimuvad ära poolaasta jooksul, pannakse hinne poolaastaks (hinne märgitakse II trimestri/III trimestri alla), mis ühtlasi on aastahindeks.
- 5.2.18. Kui õpilane on olulise kirjaliku töö või suulise esituse sooritanud hinnetele «puudulik» või «nõrk» või saanud tegemata töö eest hinde «nõrk», kantakse järelevastamisel saadud hinne e-kooli päevikusse hinde «puudulik» või «nõrk» kõrvale kaldkriipsu taha.
- 5.2.19. Tegemata või esitamata, õpetaja poolt oluliseks peetav töö tähistatakse e-kooli päevikus küsimärgiga („?“), mis hiljemalt trimestri lõpul muutub hindeks «nõrk».
- 5.2.20. Kui õpilane ei ole saanud osaleda õppetöös pikemaajalise haiguse tõttu, antakse talle lapsevanema või hooldaja avalduse alusel (esitab õppealajuhatajale) ja aineõpetajaga kokkuleppel järgneva trimestri kahe õppenädala jooksul võimalus vastav õppematerjal järele vastata ja pannakse seejärel välja trimestri hinne.

- 5.2.21. Kui õpilasel esineb pidevalt teatud ainetes mitterahuldav õppeedukus ja/või ta ei allu kooli kodukorrale, arutatakse klassijuhataja ettepanekul tema õppimise ja käitumisega seonduvat kooli tugikomisjonis.
- 5.2.22. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Kokkuvõttev hindamine

- 5.2.23. Põhikoolis pannakse välja õppeaine trimestri ja aastahinne.
- 5.2.24. Õpilasele, kellel kahe trimestri õppeedukus on «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäetud välja panemata, koostatakse vastavas õppeaines vajadusel individuaalne õppekava või määratakse muu tugisüsteem (logopeediline abi, õpiabi rühma suunamine jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 5.2.25. Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestri hinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- 5.2.26. Kui õppeaine trimestri hinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul õpilase vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
- 5.2.27. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

5.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- 5.3.1. Põhikooli 1. - 9. klassis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
- 5.3.2. Õpilase käitumisele ja hoolsusele antakse sõnaline hinnang «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

Käitumise hindamine

- 5.3.3. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
- 5.3.4. Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
- 5.3.5. Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
- 5.3.6. Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.

- 5.3.7. Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumise- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise ning õppetundidest põhjusest puudumiste eest.
- 5.3.8. Käitumishinne ei ole aineõpetajate poolt pandud hinnangute n-ö keskmine hinnang. Klassijuhatajal on õigus objektiivsetel põhjustel seda muuta, kuid sellisel juhul peab olema vastav põhjendus õpilase klassitunnistusel.

Hoolsuse hindamine

- 5.3.9. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 5.3.10. Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- 5.3.11. Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- 5.3.12. Hoolsushindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- 5.3.13. Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

5.4. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

- 5.4.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist.
- 5.4.2. Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kool õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku põhjendatud taotluse alusel. Otsusest teavitab kooli direktor õpilast ja tema seaduslikku esindajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

5.5. Õpilase järgmisse klassi üleviimine, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise, põhikooli lõpetamine

Õpilase täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise

- 5.5.1. Täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustab kooli õppe- nõukogu enne õppeperioodi lõppu.

- 5.5.2. Täiendavale õppetööle jäetakse põhikooliõpilane õppeainetes, milles tema teadmiste ja oskuste aastahinne on «nõrk», «puudulik», «mittearvestatud» või milles ta on jäänud hindamata.
- 5.5.3. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 30. augustini.
- 5.5.4. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines.
- 5.5.5. Täiendava õppetöö kestuseks on kuni kaks õppenädalat, õppepäeva pikkuseks on kuni kuus koolitundi.
- 5.5.6. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse kas kirjalikult või suuliselt ja hinnatakse vastavalt hindamisjuhendile.
- 5.5.7. Klassikursuse kordamine
- 1) Põhikooliõpilane jäetakse õppenõukogu põhjendatud otsusega klassikursust kordama erandjuhul, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk» ning täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
 - 2) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk». Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- 5.5.8. Järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- 5.5.9. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu.
- 5.5.10. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

Põhikooli lõpetamine

- 5.5.11. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 5.5.12. Põhikooli lõpetanuks võib pidada ning põhikooli lõputunnistuse võib anda õpilasele tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega:
- 1) kellel on üks «nõrk» või «puudulik» eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks «nõrk» või «puudulik» eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 5.5.13. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded, võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 5.5.14. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes:
- 1) on sooritanud põhikooli lõpueksamid;
 - 2) on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinned. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, töö- ja tehnoloogiaõpetuses või käsitöös, muusikas ega kunstis.

6. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.

- 6.1. Õpilaste juhendamine toimub aine- ja ringitundides, konsultatsioonides, virtuaalses keskkonnas ja individuaalselt. Vajadusel kohaldatakse õpilastele õpiabi, diferentseeritud õpet, määratakse individuaalne õppe- või ainekava.
- 6.2. Tartu Mart Reiniku Koolis on välja töötatud õpilaste nõustamise ja õpiabi andmise süsteem, mida vastavalt vajadusele täiustatakse. Kool jälgib õpilaste õpinguid ja arengut, tervislikku seisundit, tervisekäitumist. Eesmärgiks on varakult välja selgitada need õpilased, kellel on tervise- ja arenguhäired, õpiraskused, kes on üliandekad või kellel on muud erivajadused.
- 6.3. Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks viiakse koolis läbi pedagoogilist hindamist, õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust ning logopeedilisi uuringuid.
- 6.4. Vajadusel soovitatakse lapsevanemale õpilase psühholoogilist hindamist ja meditsiinilisi uuringuid väljaspool kooli.
- 6.5. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, tervisepuue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.
- 6.6. Õpilasele, kes on määratud õpiabirühma (üldjuhul va kõneravi), avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart.
- 6.7. Põhikoolis õpilaste toetamiseks pakutavad võimalused:

- 1) õpilaste annete arendamine toimub olümpiaadide, võistluste, konkursside, näituste, valikainete, erinevate õpilasürituste (muusikapidu, liikumispidu, tähtpäevade tähistamine jne), huviringide, õpilasesinduse ja individuaalse juhendamise kaudu. Haridusliku erivajadusega õpilaste toetamiseks tehakse koostööd teiste asutustega (teaduskoolid jm);
- 2) üks paralleelklassidest on muusikasuunaga, arendamaks õpilaste muusikalist eneseväljendust ning loomingulisust, õppe toetamiseks kasutatakse §15 lõikes 5 nimetatud tunniressurssi;
- 3) alates 5. klassist on matemaatikasuunaga klass, arendamaks laiemalt õpilaste matemaatikapädevust, õppe toetamiseks kasutatakse § 15 lõikes 5 nimetatud tunniressurssi;
- 4) pikapäevarühmad 1. kl õpilastele;
- 5) võõrkeele õpetamine rühmades;
- 6) ainealased konsultatsioonid ja järelevastamised;
- 7) eripedagoogiline/logopeediline abi peamiselt 1.-6.klassi õpilastele;
- 8) õpiabirühmad I ja II kooliastmes;
- 9) koduõpe (õppetöö korraldamine väljaspool kooliruume tulenevalt õpilase tervislikust seisundist – määrab nõustamiskomisjon, või õppetöö läbiviimise korraldamine lapsevanema poolt – otsustab kooli õppenõukogu);
- 10) B-võõrkeele õppest loobumine lapsevanema taotluse alusel Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul;
- 11) individuaalne õppekava (õpilase hariduslikust erivajadusest kaasneva nädalakoormuse või õppe intensiivsuse olulise kasvu või kahanemise korral, võrreldes riikliku või kooli õppekavaga; koostatakse õpilasele muudatuste rakendamiseks vanema kaasamisel) ;
- 12) individuaalne õppekava nõustamiskomisjoni soovitusel (individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada);
- 13) kooli tugikomisjon (lahendab õpi- ja käitumisprobleeme, mis nõuavad tihedat võrgustikutööd), vestlused sotsiaalpedagoogi ja psühholoogiga;
- 14) arenguvestlused;
- 15) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilastega töö aluseks on koolis väljatöötatud tugisüsteemi rakendamise protsess.

Tugisüsteemi rakendamise protsess

Üldsätted

- 6.8. Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane erivajaduse märkamine ja püüd ennetada õpi-, käitumis- ja suhtlemisprobleeme.
- 6.9. Tugimeetmed on suunatud õpiraskustega, käitumisprobleemidega, tervisehäiretega, pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibivatele, kooli õppekeelt eba- piisavalt valdavatele või andekatele õpilastele.

Probleemi märkamine

- 6.10. Õpetaja on õpilase probleemide esmane märkaja. Väljaspool tundi lisanduvad vajadusel järeleaitamistunnid.
- 6.11. Klassijuhataja suhtleb perega, andes teada probleemsest valdkonnast ja kasutuselevõetud tugimeetmetest. Vajadusel teeb ettepaneku õpiabirühma suunamiseks.
- 6.12. Lapsevanem teavitab klassijuhatajat seoses õppimise ja käitumisega tekkinud probleemidest.

Tugisüsteem

- 6.13. Õpiabi eesmärk on toetada pikaajaliste või püsivate spetsiifiliste õpiraskustega klassi õpilasi eesti keeles ja matemaatikas.
- 6.14. Õpiabi tund on korrektsioonilise suunitlusega, arvestades õpilase ealisi ja individuaalseid iseärasusi, psüühiliste protsesside (taju, tähelepanu, mälu, mõtlemine), tunde- ja tahtevalla, motoorika, kõne, suhtlemise ning õpioskuste taset.
- 6.15. Õpiabis kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil ainealaseid pädevusi ja õpivilumusi. Õpiabi tunnid toimuvad kinnitatud tunniplaani alusel.
- 6.16. Õpiabi õpetaja on spetsiaalse ettevalmistuse saanud õpetaja, kes valdab erimeetoodilisi võtteid HEV õpilaste õpetamiseks vajalikke erimeetoodilisi võtteid.
- 6.17. Eripedagoog/logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa kõne nende valdkondade arengule, mis on vajalikud õppekava omandamiseks. Teeb koostööd teiste spetsialistidega, et leida parimad võimalused lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamiseks.
- 6.18. Psühholoog nõustab õpilast ja lapsevanemat õpi-, suhtlemis- ja käitumisprobleemide esinemisel ja abistab nendega toimetulekul.
- 6.19. Sotsiaalpedagoog osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel, tegeleb nende peredega, abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgib koolikohustuse täitmist.
- 6.20. Sotsiaalpedagoog osutab abi HEV õpilaste ja uute õpilaste kooli tuleku korral klassikollektiiviga kohanemisel, teeb ennetavat tööd koolikiusamise valdkonnas ja abistab konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel. Võimalusel ja vajadusel suunab last osa võtma koolivälistest ennetusprojektidest.
- 6.21. HEV koordineerija ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel. Vajadusel esindab HEV õpilasi väljaspool kooli.

Tugisüsteemide koosolek

- 6.22. Hariduslike erivajadustega õpilaste küsimusi käsitletakse tugisüsteemi töökoosolekul. Ettepanekuid teemade käsitlemiseks võivad teha kõik õpetajad ja

tugispetsialistid. Koostöö tulemusena määratakse või täpsustatakse õpilasele vajalik tugisüsteem.

Koostöövõrgustik

- 6.23. Lisaks eelpool nimetatud tugispetsialistidele kaasatakse õpilase abistamisprotsessi vajaduse korral õppealajuhataja, lastekaitsetöötaja, kooliõde, HTK/Rajaleidja esindaja.

Analüüs

- 6.24. Tulemuste hindamine ja abistamisvõtete korrigeerimine.

7. Karjääriteenuste korraldus.

- 7.1. Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, anda teavet muutuvast töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.
- 7.2. Karjääritöö aluseks põhikoolis on läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”.
- 7.3. Esimeses kooliastmes kujundatakse positiivset hoiakut õppimisse ning toetatakse esmaste õpioskuste omandamist. Õpilastele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid. Õpilast suunatakse teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning teadmiste, oskuste ja väärtushinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja kooli tavasid.

Tulemus: Õpilane mõistab töö tähtsust, teab vanemate (pereliikmete) ameteid, osaleb klassi karjääriõppealastes tegevustes.

- 7.4. Teises kooliastmes keskendutakse õpilaste sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Õpilastele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimese individuaalsete eelduste ja huvidega. Õppijat suunatakse arendama oma õpi- ja suhtlemisoskusi, koostöövõimet ning teabega ümberkäimise oskusi.

Tulemus: Õpilane tunneb erinevaid elukutseid, mõistab hariduse seost elukutsetega, tegeleb oma huvide, võimete uurimise ja arendamisega.

- 7.5. Kolmandas kooliastmes keskendutakse õpilaste võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Peatähelepanu pööratakse valmisolekule elukestvalt õppida ning tutvustatakse erinevaid haridus- ja koolitusvõimalusi.

Tulemus: Õpilane on kujundamas realistlikku pilti iseendast, teab haridustee jätkamise võimalusi, oskab koguda ja analüüsida karjäärilast infot, omab teadmisi tööturust, oskab luua seoseid hariduse ja töömaailma vahel, on valminud esialgne lühemaajaline karjääriplaan. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada karjäärinõustamist.

- 7.6. Karjääriplaneerimist toetavad kõigi kooliastmete tegevused, üritused ja ainetunnid. Näiteks: ekskursioonid vanemate töökohtadesse, õppekäigud ettevõttesse, karjääripäev, töötoad, töövarjupäev, võimete testimise ja muude kutsesobivustestimiste korraldamine, õpilaslaad, kohtumised erinevate ametite esindajatega, arenguveestlused, temaatilised klassijuhatajatunnid, suhtlemisioskusi ja inimsuhteid puudutavad teemad inimeseõpetuse tundides, erinevate ametite tundmaõppimine õppeainete kaudu. Kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.
- 7.7. Karjäärinõustamine toimub kooli karjäärikoordinaatori ja klassijuhataja eestvedamisel koostöös aineõpetajate ja tugispetsialistidega. Peamine kooliväline koostööpartner on Rajaleidja.

8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.

- 8.1. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatuskorralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga trimestri algul.
- 8.2. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku üks kord õppeaasta alguses lastevanemate üldkoosoleku.
- 8.3. Koolikorraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel.
- 8.4. Õpilasele ning vanematele tehakse kooli kodukorras sätestatud korras teatavaks õpilasele kohalduv osa kooli päevakavast.
- 8.5. Õpilase vanemat nõustab vajadusel õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises klassijuhataja, aineõpetaja või tugistruktuuri spetsialist.
- 8.6. Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.
- 8.7. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

- 8.8. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis arenguvestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestluse korraldamine käib vastavalt koolis kinnitatud arenguvestluse korrale.
- 8.9. Õpilasi ja vanemaid nõustab vajadusel oma pädevustest lähtuvalt kooli tugispetsialist (sotsiaalpedagoog, psühholoog, eripedagoog) õppeaasta algul kehtestatud vastuvõtuaegadel.
- 8.10. Klassijuhataja eestvedamisel korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamine edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääri-õpe, -info või nõustamine) kättesaadavus.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted- õpetaja töökava koostamise põhimõtted.

- 9.1. Õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti ainekomisjonidesse, mille tööd koordineerib ainekomisjoni juht.
- 9.2. Ainekomisjoni õppeaasta jooksul tehtud töö aruande esitab ainekomisjoni juht üldjuhul üks kord õppeaastas juhtkonnale või õppenõukogule. Aruanne kajastab õppeaasta jooksul toimunud ettevõtmisi, koostööd teiste huvigruppidega, õppetöö tulemuslikkuse analüüsi ning eesmärgi ja plaane järgneva õppeaastaks.
- 9.3. Koolis töötab nõukoda, kuhu kuuluvad ainekomisjonide esindajad, kooli direktor, õppealajuhatajad, huvijuht ja vajadusel teised isikud.
- 9.4. Nõukoja ülesandeks on:
- 1) ainekomisjonide töö suunamine;
 - 2) koostöös juhtkonnaga koolisisesel õpetajate koolituse kavandamine;
 - 3) kooli arengu tagamiseks ettepanekute tegemine ja nende läbiarutamine;
 - 4) õppetöö paremaks korraldamiseks ettepanekute tegemine ja nende läbiarutamine;
 - 5) õppe-kasvatustöös vajalike ühtsete nõuete läbiarutamine ja rakendamine ainekomisjonide kaudu;
 - 6) koolitõtjate tunnustamissüsteemi väljatöötamine ja ettepanekute tegemine kooli hoolekogule ja direktsioonile;
 - 7) koostöö kooli õpilasesinduse ja hoolekoguga.
- 9.5. Koolis tegutseb tugikomisjon, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoog, psühholoog ja eripedagoog. Vajadusel võtavad komisjoni tööst osa õpiabirühma õpetaja, aineõpetaja, klassijuhataja, õppealajuhatajad, kooli meditsiinitöötaja, lastekaitsetöötaja, lapsevanem, tugiteenuste keskuse esindaja.
- 9.6. Vastavalt vajadusele moodustatakse töögrupe, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe-kasvatustegevuse teemaga.

9.7. Õpetajad koostavad oma aines töökava:

- 1) Töökava on dokument, mis tagab õppeprotsessis tegevuste eesmärgipärasuse ja läbimõelduse, seire toimuva üle ning efektiivsema refleksiooni-protsessi.
- 2) Töökavas arvestatakse kooli õppekava ja eripära, õppeaasta eesmäärke, klassi omapära ja suundumust, õpilaste vaimseid võimeid ning füüsilise õpikeskkonna nõudeid.
- 3) Töökavad on vormistatud trimestrite kalenderplaanina.
- 4) Õppesisu on liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal.
- 5) Õppeaine õpitulemused on kavandatud lõimitult üld- ja valdkonnapädevuste ning läbivate teemadega.
- 6) Töökavas on märgitud ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise aeg ja moodused.
- 7) Otsustused, mida klassi-ja aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, kajastuvad töökava õppesisu osas.
- 8) Töökava esitatakse õppeperioodi algul.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

- 10.1. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.
- 10.2. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 10.3. Õppekava muutmist võivad algatada kõik pedagoogilise kollektiivi liikmed.
- 10.4. Muudatusettepanekute arutelu toimub kooli Nõukojas (seeläbi ka kõikides ainekomisjonides) enne hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule arvamuse avaldamiseks andmist.
- 10.5. Regulaarselt muudetakse kooli õppekava üldosa neid punkte, mis on seotud kõrgemalseisvate organite määruste ja korraldustega ning muudatustega koolisisestes õppetöös reguleerivates aktides.
- 10.6. Õppekava vaadatakse üle igal aastal juunis ja augustis.